

Èpic testimoniatge

L a història. Limoges, Ravensbrück, 1944-1945. Neus Català, deportada als camps de concentració nazi, junt amb altres dones combatives, l'anomenat Comandament Gandules, sabotegen la fabricació de bales per a l'exèrcit de Hitler ja en franca retirada...

Les formes. Tant de bo que la conservació de la memòria històrica evités la repetició d'episodis sag-

nants i de lesa humanitat. No obstant, cal no renunciar. A recuperar uns fets de vexació i brutalitat extremes a mans de l'Alemanya nacionalsocialista s'aplica la pel·lícula d'avui, "Un cel de plom". Basada en l'adaptació de la novel·la "La paloma de Ravensbrück" de Carme Martí, el guió de Lydia Zimmermann articula un repàs sintètic, minuciós, dels anys que Neus Català i Pallejà (1915-

2019), compromesa política socialista, va patir per activa resistent contra Franco amb els maquis, i de retruc víctima d'una delació feixista, deportada a camps nazis de treball. L'encarregat de convertir en imatges semblant material biogràfic ha estat el productor Miquel Romans (Barcelona, 45 anys) que, tot i debutar en la direcció de llargmetratges, demostra un sòlid tremp narratiu d'estimable execució, dotant d'emoció continguda, d'intriga dosificada i de fina subtilesa en els detalls propis del subgè-

ner filmic a que pertany "Un cel de plom". Perquè sense obviar-ho, tenim davant per davant una pel·lícula "de camps de concentració nazi" amb cadascun dels llocs comuns propis. Amb tot, i gràcies a l'alternança temporal i espacial, que combina escenes prèvies i posteriors a l'estada de la Neus empresonada, aconseguim que la tensió mai no decaigui. Així, assistim als anhe-

ls amorosos d'ella i del seu xicot, l'Albert, tot somniant amb un món millor, més just i habitable. Aquesta estructura narrativa permet desenvolupar una estratègia dramàtica que fa possible els moments de picardia femenina burlant la disciplina nazi en la fabricació (i sabotatge) de municions, junt a les brutals conseqüències d'aquests actes. A destacar l'atmosfèrica fotografia de Marc Zumbach, la suggeridora música de Joan Pons i,

sobretot, la Nausicaa Bonnin, versàtil i mesurada intèrpret d'aquesta Neus tossudament solidària. Irrenunciable testimoniatge èpic.

El fons. Cal no oblidar injustícies, fer-ho és traïr les víctimes.

La imatge. La Neus barallant-se amb la família per recuperar l'uni-forme de presonera al camp nazi.

La frase. "Crec en nosaltres, aquesta és la meua fe", sosté la Neus. Tan fàcil, tan difícil.

La recomanació. Interessats en la memòria històrica.

Un cel de plom

Director:
Miquel Romans.

Intèrprets:

Nausicaa

Bonnin.

Espanya, 2023.
100'. JCA Alpicat,

Armengol

Bellpuig,

Screenbox

Lleida, Centre

Mollerussa,

Majestic

Tàrraga, Lira

Tremp.